

תרגילים פתורים

20 ביוני 2016

1. הוכח/הפוך: תהא $A \in \mathbb{F}^{m \times n}$, $\alpha \in \mathbb{F}$ אזי $\alpha \neq 0$ המרחביים היסודיים של A , αA שווים.

הוכחה: (נוכיח עבור מרחב האפס, עבור שאר המרחביים ההוכחה דומה)
צ"ל $N(A) = N(\alpha A)$.
($\supseteq$) יהא $x \in N(\alpha A) \Leftrightarrow \alpha Ax = 0 \Leftrightarrow Ax = 0$ נכפול ב α^{-1} ונקבל $Ax = 0 \Leftrightarrow x \in N(A)$.
($\subseteq$) יהא $x \in N(A) \Leftrightarrow Ax = 0 \Leftrightarrow \alpha Ax = 0 \Leftrightarrow x \in N(\alpha A)$. ■

2. הוכח הפוך: תהא $A, B \in \mathbb{F}^{m \times n}$ כך ש-4 המרחביים היסודיים שווים אזי $B = \alpha A$.

הפרכה: ניקח $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$
אזי קל לראות ש $C(A) = C(B) = R(A) = R(B) = \mathbb{R}^2$
בנוסף לפי המשפט על המימדים נקבל ששאר המרחביים שווים ל $\{0\}$.
לכן 4 המרחביים היסודיים שווים אבל B אינה כפולה של A . ■

3. תהא $A \in \mathbb{F}^{m \times n}$, $B \in \mathbb{F}^{n \times p}$ הוכח שאם עמודות AB בת"ל אז גם עמודות B בת"ל

הוכחה: מהנתון $p = \text{rank}(AB) \leq \text{rank}(B) \leq p$ ולכן $\text{rank}(AB) = p$ ומכאן ש $\text{rank}(B) = p$ כלומר עמודות B בת"ל (ע"פ משפט שקילות שהוכחנו בכיתה)

4. תהא $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & ? \\ 1 & ? & 1 \\ ? & 1 & 1 \end{pmatrix}$, נתון כי קיימים שני פתרונות בת"ל למערכת $Ax = 0$. מצאו את האיברים החסרים במוריצה.

פתרון:

נתון כי $N(A) \geq 2$ מצד שני רואים כי $\text{rank}(A) \geq 1$ לפי משפט הדרגה $\text{rank} A + N(A) = 3$ ולכן $N(A) = 2$ ו- $\text{rank} A = 1$ לכן כל העמודות ב- A ת"ל בעמודה הראשונה ולכן

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

5. יהיו $u_1 = (0 \ 1 \ 2 \ 1)$, $u_2 = (3 \ 3 \ 3 \ 5)$, $u_3 = (-3 \ 0 \ 3 \ -2)$ וקטורים ב- $\mathbb{R}^4$ מצאו את

$$[\text{span}(\{u_1, u_2, u_3\})]^\perp$$

פתרון:

לפי מה שלמדנו בכיתה המשלים האורתוגונלי של המרחב הנ"ל מתאים למרחב האפס

של המטריצה $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 & 1 \\ 3 & 3 & 3 & 5 \\ -3 & 0 & 3 & 2 \end{pmatrix}$ לאחר הדרוג נקבל

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 & 1 \\ 3 & 3 & 3 & 5 \\ -3 & 0 & 3 & 2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -3 & 0 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 3 & 3 & 3 & 5 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -3 & 0 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 3 & 6 & 7 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -3 & 0 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 6 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} -3 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

לכן מרחב האפס האפס הוא: $\{(t \ -2t \ t \ 0) \mid t \in \mathbb{R}\}$ ולכן המרחב האורתוגונלי הוא $\text{span}(\{(1 \ -2 \ 1 \ 0)\})$ (אפשר לבדוק אורתוגונליות לראות שצדקנו...)

6. יהי V מרחב לינארי U תת מרחב של V הוכיחו כי:

א. הוכיחו $\{0\}^\perp = V, V^\perp = \{0\}$.

ב. $(U^\perp)^\perp = U$.

פתרון:

א. יהי $v \in V$ אזי $v \notin V^\perp$ אחרת $0 \neq v \in V^\perp$ ולפי תכונות מכפלה פנימית $\langle v, v \rangle = 0$ ולכן $v = 0$ ולכן $V^\perp = \{0\}$.

$\{0\}^\perp$ מכיל את כל הוקטורים האורתוגונלים לאפס = כל הוקטורים המקיימים $\langle v, 0 \rangle = 0$ לפי מה שראינו בכיתה כל וקטור ב- V מקיים את התכונה הנ"ל לכן מתקיים $V = \{0\}^\perp$.

ב. $U \subseteq (U^\perp)^\perp$ לכן $u \in (U^\perp)^\perp$ ולכן $\langle u, u' \rangle = 0$ אזי $u' \in U^\perp$ $u \in U$.
 $(U^\perp)^\perp \subseteq U$ לכן $u \in U$ ולכן $\langle u, u' \rangle = 0$ מתקיים $u' \in U^\perp$ אזי לכל $u \in (U^\perp)^\perp$

7. תהי $S = \{v_1, \dots, v_n\}$ קבוצה אורתוגונלית של וקטורים. הוכיחו כי S בת"ל.

פתרון:

נניח כי S ת"ל אזי קיים $0 \leq i \leq n$ כך ש- $\alpha_i \neq 0$ ומתקיים $\sum_{j=1}^n \alpha_j v_n = 0$

לכן מתקיים

$$\begin{aligned} \left\langle \sum_{j=1}^n \alpha_j v_n, v_i \right\rangle &= \langle \alpha_1 v_1, v_i \rangle + \langle \alpha_2 v_2, v_i \rangle + \dots + \langle \alpha_i v_i, v_i \rangle + \dots + \langle \alpha_n v_n, v_i \rangle \\ &= \alpha_1 \langle v_1, v_i \rangle + \alpha_2 \langle v_2, v_i \rangle + \dots + \alpha_i \langle v_i, v_i \rangle + \dots + \alpha_n \langle v_n, v_i \rangle = \alpha_i \langle v_i, v_i \rangle \\ &= \langle 0, v_i \rangle = 0 \end{aligned}$$

ולכן לפי תכונות מכפלה פנימית $\alpha_i \langle v_i, v_i \rangle = 0 \Rightarrow v_i = 0$ סתירה.